

# เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตาก



## การจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตาก

ตามที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ได้เข้ามาบริหารประเทศ และกำหนดแนวทางในการดำเนินนโยบายด้านเศรษฐกิจโดยมุ่งเน้นการส่งเสริมการค้าชายแดนผ่านการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษในพื้นที่ที่มีศักยภาพ โดยมีคำสั่ง ที่ ๗๒/๒๕๕๗ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๗ ซึ่งกำหนดจัดการประชุมคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (กนพ.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๗ โดยที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้พื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมในการจัดตั้งเป็นเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษระยะแรกของไทยใน ๕ พื้นที่ชายแดน รวมถึงพื้นที่อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

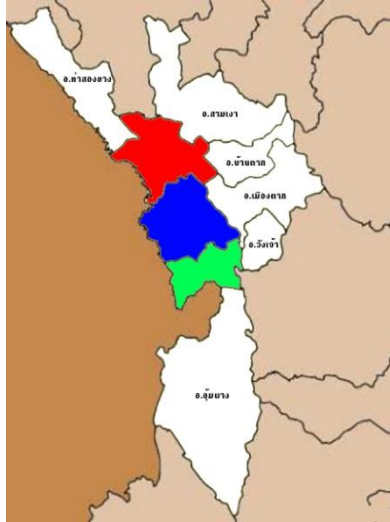
เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการจัดตั้งเป็นเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตากได้ดำเนินการ ดังนี้

๑) จัดทำแผนแม่บทเพื่อศึกษาความเหมาะสมในการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตาก ควบคู่กับการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (คสช.) ภายใต้โครงการศึกษาแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ

๒) การนาระเบียบสำนักราชมนตรีว่าด้วยเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ พ.ศ. ๒๕๕๖ มาใช้ร่วมกับอำนาจหน้าที่ที่มีอยู่เดิมของรัฐมนตรีว่าการประจำกระทรวง อธิบดี และปลัดกระทรวงต่างๆ เพื่อให้การดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตาก มีประสิทธิภาพและมีความชัดเจนในแนวทางการดำเนินงานมากขึ้น

๓) จัดทำประชาพิจารณ์และร่วมรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ ๓ อำเภอ ที่กำหนดให้เป็นเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตาก ได้แก่ อำเภอแม่สอด อำเภอพบพระ อำเภอแม่ระมาด

ต่อมา มติที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (กนพ.) ครั้งที่ ๒/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ เห็นชอบขอบเขตพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษใน ๕ พื้นที่ชายแดน เป้าหมาย รวม ๓๖ ตำบล ใน ๑๐ อำเภอ พื้นที่รวมประมาณ ๑.๘๓ ล้านไร่ (๒,๙๓๒ ตร.กม.) โดยกำหนดขอบเขตพื้นที่ในระดับตำบลที่อยู่ติดชายแดนและไม่ทับซ้อนพื้นที่ป่าไม้ของจังหวัดตาก จำนวน ๑๔ ตำบล ๘๘๖,๘๗๕ ไร่ (๑,๔๑๙ ตร.กม.) ใน อ.แม่สอด อ.พบพระ และ อ.แม่ระมาดดังนี้



รูปที่ ๑ พื้นที่เป้าหมายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดตาก

๑) อำเภอแม่สอด ในพื้นที่ ๘ ตำบล ดังนี้

- ๑) ตำบลแม่สอด
- ๒) ตำบลแม่ตาว
- ๓) ตำบลท่าสายลวด
- ๔) ตำบลพระธาตุผาแดง
- ๕) ตำบลแม่กาษา
- ๖) ตำบลแม่ปะ
- ๗) ตำบลแม่กุ
- ๘) ตำบลมหาวัน

พื้นที่เป้าหมายรวม ๘ ตำบลในอำเภอแม่สอด มีพื้นที่ ๕๒๙,๒๖๔ ไร่ เป็นพื้นที่ที่มีเอกสารสิทธิ์ ๓๒,๒๓๔ ไร่ คิดเป็น ร้อยละ ๒๕ ของพื้นที่ทั้งหมด

๒) อำเภอพบพระ ในพื้นที่ ๓ ตำบล ดังนี้

- ๑) ตำบลพบพระ
- ๒) ตำบลช่องแคบ
- ๓) ตำบลวาลีย์

พื้นที่เป้าหมายรวม ๓ ตำบลในอำเภอพบพระ มีพื้นที่ ๒๖๑,๙๖๑ ไร่ เป็นพื้นที่ที่มีเอกสารสิทธิ์ ๒๒,๙๗๒ ไร่ คิดเป็น ร้อยละ ๙ ของพื้นที่ทั้งหมด

๓) อำเภอแม่ระมาด ในพื้นที่ ๓ ตำบล ดังนี้

- ๑) ตำบลแม่จะเรา
- ๒) ตำบลแม่ระมาด
- ๓) ตำบลชะเนงจื้อ

พื้นที่เป้าหมายรวม ๓ ตำบลในอำเภอแม่ระมาด มีพื้นที่ ๒๔๔,๗๙๗ ไร่ เป็นพื้นที่ที่มีเอกสารสิทธิ์ ๔๓,๕๔๘ ไร่ คิดเป็น ร้อยละ ๑๘ ของพื้นที่ทั้งหมด

จากลักษณะภูมิศาสตร์ที่เป็นพื้นที่ชายแดน และเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพพอสมควรในเรื่องของระบบโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค รวมถึงความเข้มแข็งทางด้านเศรษฐกิจการค้าและการลงทุนตั้งนั้น ลักษณะของเขตเศรษฐกิจพิเศษที่ต้องการดำเนินการ คือ เขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน (Special Border Economic Zone) ซึ่งเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษรูปแบบหนึ่งที่มีเขตพื้นที่ติดชายแดน โดยส่วนใหญ่กำหนดไว้สำหรับการประกอบอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป หรืออุตสาหกรรมส่งเสริม และกิจกรรมอื่นที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปหรืออุตสาหกรรมส่งเสริม ภายในเขตดังกล่าวประกอบด้วยศูนย์บริการด้านศุลกากรแบบ One Stop Service เพื่ออำนวยความสะดวกให้การส่งออกและนำเข้าสินค้าชายแดน คลังสินค้า และอาคารพาณิชย์ และส่งเสริมสิทธิประโยชน์ที่ไม่ใช่ภาษีเช่นเดียวกับ นิคมอุตสาหกรรมทั่วไป (General Industrial Estate) การยกเว้นภาษีนำเข้า การยกเว้นภาษีเงินได้ การตั้งคลังสินค้าทัณฑ์บนและศูนย์กระจายสินค้าด้าน Logistics เป็นต้น



รูปที่ ๒ ภาพแสดงโครงข่ายการคมนาคมทางบก ตามแนวพื้นที่เศรษฐกิจ Economic Corridor

### กลไกการขับเคลื่อนนโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษของจังหวัด

เพื่อให้การขับเคลื่อนการดำเนินงาน การประมวลปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับพื้นที่สำหรับการเตรียมความพร้อมจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ มีความถูกต้องรวดเร็ว และมีความเป็นเอกภาพ กระทรวงมหาดไทยได้แต่งตั้งคณะทำงานศูนย์ขับเคลื่อนงานเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (ศคพ.) โดยแต่งตั้งบุคคลากรของจังหวัดตากเป็นรองหัวหน้าคณะทำงานศูนย์ฯ และคณะทำงานศูนย์ฯ ซึ่งประกอบด้วย

- ๑) รองผู้ว่าราชการจังหวัดตากที่ได้รับมอบหมาย เป็นรองหัวหน้าศูนย์ฯ
- ๒) นายอำเภอแม่สอด เป็นคณะทำงานศูนย์ฯ
- ๓) หัวหน้ากลุ่มงานยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด สำนักงานจังหวัดตาก เป็นคณะทำงานศูนย์ฯ

ในส่วนของจังหวัดตาก ได้แต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดตาก โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดตากเป็นประธานคณะกรรมการ และคณะทำงานขับเคลื่อนนโยบายการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดตาก ๓ ชุด ประกอบด้วย

- ๑) คณะอนุกรรมการด้านสิทธิประโยชน์ ขอบเขตพื้นที่ และศูนย์บริการเบ็ดเสร็จด้านการลงทุน
- ๒) คณะอนุกรรมการศูนย์บริการเบ็ดเสร็จด้านแรงงาน การสาธารณสุข และความมั่นคง และ
- ๓) คณะอนุกรรมการด้านโครงสร้างพื้นฐานและด้านศุลกากร

### แผนงานโครงการเพื่อเตรียมความพร้อมการเป็นเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนจังหวัดตาก

#### ๑ แผนงานระยะเร่งด่วน

##### ๑) การเตรียมความพร้อมโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคม

โดยผลการประชุมคณะอนุกรรมการโครงสร้างพื้นฐานและด้านศุลกากร ภายใต้คณะกรรมการนโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษ (กนพ.) โดยมีปลัดกระทรวงคมนาคมเป็นประธาน เมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๗ ณ กระทรวงคมนาคม ได้อนุมัติแผนงานและงบประมาณเพื่อพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานรองรับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน ดังนี้

- (๑) แผนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและด้านศุลกากร ซึ่งมีแผนดำเนินการในปี ๒๕๕๗ - ๒๕๖๔ แบ่งเป็นโครงสร้างพื้นฐานคมนาคม ๔๐ โครงการ วงเงิน ๑๒๐,๒๙๔.๙๔ ล้านบาท และโครงสร้างพื้นฐานด้านศุลกากร ๑๐ โครงการ ๕,๑๔๖.๘๗ ล้านบาท ซึ่งรวมถึงการก่อสร้างด้านศุลกากรแม่สอดแห่งที่ ๒ ด้วย
- (๒) แผนงานโครงสร้างพื้นฐานคมนาคม จ.ตาก วงเงิน ๙,๐๙๗ ล้านบาท ดังนี้

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ	แผนการดำเนินงาน	งบประมาณ (ล้านบาท)
๑	ถนนเชิงเขาตะนาวศรี กอเกาะเร็ก ระยะทาง ๔๖.๖ กิโลเมตร	ปี ๒๕๕๕ - ๒๕๕๘	๑,๑๔๐
๒	ทางหลวงหมายเลข ๑๒ ตาก-แม่สอด ตอน ๒ ระยะทาง ๑๓.๓ กิโลเมตร	ปี ๒๕๕๕ - ๒๕๕๗	๓๕๐
๓	ทางหลวงหมายเลข ๑๒ ตาก-แม่สอด ตอน ๓ ระยะทาง ๒๕.๕ กิโลเมตร	ปี ๒๕๕๘	๑,๔๐๐
๔	ทางหลวงหมายเลข ๑๒ ตาก-แม่สอด ตอน ๔ ระยะทาง ๒๕.๕ กิโลเมตร	ขอแปรญัตติขอใช้ งบประมาณปี ๒๕๕๘	๑,๔๐๐

## ๒) การจัดหาแหล่งน้ำดิบเพื่อรองรับการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน

ราษฎรอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ประสบปัญหาวิกฤติน้ำทั้งน้ำแล้งและน้ำท่วมเป็นประจำทุกปี คือในช่วงฤดูแล้งประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่อทำการเกษตร ในเขตตำบลพระธาตุผาแดง ตำบลแม่ตาวและตำบลแม่กุ ในช่วงฤดูฝนประสบปัญหาน้ำท่วมในเขตเทศบาลแม่สอด ประกอบกับ จังหวัดได้เร่งรัดพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน และแหล่งน้ำดิบในการจัดทำน้ำประปาที่มีอยู่ยังไม่เพียงพอรองรับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ จึงมีความจำเป็นในการสร้างอ่างเก็บน้ำ ขนาดความจุ ๑๓.๓๐ ล้านลูกบาศก์เมตร เพิ่มพื้นที่ชลประทาน จำนวน ๖,๗๔๐ ไร่ ในพื้นที่ หมู่ที่ ๖ บ้านขุนห้วยแม่สอด ต.พระธาตุผาแดง อ.แม่สอด จ.ตาก เนื้อที่ ๑,๐๖๘ ไร่โดยกรมชลประทานได้เสนอเรื่องไปยังกรมป่าไม้ เพื่อขอเข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าแม่สอด เพื่อก่อสร้างโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยแม่สอดตอนบน พร้อมทั้งได้ตั้งงบประมาณปลูกป่าทดแทนตามมติ ครม.เมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๒๕ แล้ว ปัจจุบันอยู่ระหว่างการพิจารณาของกรมป่าไม้

### ๒. แผนระยะกลาง และระยะยาว

#### ๑) จัดหาพื้นที่สำหรับรองรับการจัดตั้งเป็นเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน

เร่งรัดให้มีการพิจารณาเพิกถอนป่าไม้ถาวร “ป่าแม่สอด” ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๕ เนื้อที่ ๕,๖๐๓-๐-๕๖ ไร่ เพื่อให้จังหวัดเป็นผู้บริหารจัดการและใช้ประโยชน์ในการพัฒนาเป็นศูนย์บริการจุดเดียวเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) คลังสินค้าทัณฑ์บน ศูนย์โลจิสติกส์และนิคมอุตสาหกรรม เป็นพื้นที่ก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำเมย แห่งที่ ๒ พร้อมโครงข่าย และใช้ประโยชน์ด้านอื่นๆ เพื่อรองรับการจัดตั้งเป็นเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนต่อไป ซึ่งผลการพิจารณาของคณะกรรมการพัฒนาที่ดินจังหวัดตาก ครั้งที่ ๑/๒๕๕๗ ระบุว่าพื้นที่ดังกล่าวไม่มีสภาพป่า รวมถึงมีราษฎรเข้าไปทำกินและใช้ประโยชน์แล้ว

#### ๒) โครงการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำเมยแห่งที่ ๒ พร้อมโครงข่าย และศูนย์ให้บริการแบบจุดเดียวเบ็ดเสร็จ (One Stop Service)

การก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำเมยแห่งที่ ๒ พร้อมโครงข่าย สถานที่ตั้งบ้านวังตะเคียน ต.ท่าสายลวด อ.แม่สอด จ.ตาก ขณะนี้ได้คัดเลือกเส้นทางที่เหมาะสมแล้ว และอยู่ในขั้นตอนงานสำรวจออกแบบเก็บรายละเอียด เพื่อให้พร้อมดำเนินการทันทีเมื่อได้รับการจัดสรรงบประมาณ ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๐ จำนวน ๒๒,๐๐๐ ล้านบาท

#### ๓) การขยายสนามบินแม่สอดให้มีการเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน

กรมการบินพลเรือนคาดว่าจะได้รับงบประมาณดำเนินโครงการปรับปรุงขยายสนามบินแม่สอดงบประมาณปกติจำนวน ๘๔๐ ล้านบาท เป็นการปรับปรุงขยายทางวิ่งสนามบินแม่สอดเดิมกว้าง ๓๐ เมตร ยาว ๑,๕๐๐ เมตร ให้มีทางวิ่งกว้าง ๔๕ เมตร ยาว ๒,๑๐๐ เมตร วิ่งขึ้น-ลงด้านทิศตะวันออก มีความปลอดภัยตามมาตรฐานการบิน งบประมาณปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑ จำนวน ๑,๐๗๓.๕๒ ล้านบาท

**๔) การพัฒนาเส้นทางคมนาคมในอำเภอแม่สอด**

มีโครงการขยายเส้นทางคมนาคม และการซ่อมแซมเส้นทางรอบเมืองแม่สอดหลายจุด เพื่อเชื่อมโยงเส้นทางคมนาคมขนส่งให้ครอบคลุมพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนมากขึ้น งบประมาณ ๑,๕๓๓.๕๗ ล้านบาท ซึ่งจะขอแปรญัตติขอใช้งบประมาณเพื่อดำเนินการให้ทันในปี ๒๕๕๘ ได้แก่

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ	งบประมาณ (ล้านบาท)
๑	ถนนสาย ง ๓ พังเมืองรวมแม่สอด จ.ตาก ของกรมทางหลวงชนบท (ทช.)	๖๗๕.๗
๒	ถนนสาย ง ๒ พังเมืองรวมแม่สอด จ.ตาก ของกรมทางหลวงชนบท (ทช.)	๘๘.๖
๓	ถนนสาย ค ๑ และ ค ๒ พังเมืองรวม แม่สอด จ.ตาก ของกรมทางหลวงชนบท (ทช.)	๑๙๗.๒๑

**๕) การพัฒนาเส้นทางเชื่อมโยง อ.พบพระ – อ.อุ้มผาง**

พัฒนาเส้นทางเข้าเขตแดนเมียนมาร์ บริเวณบ้านวาลีเย่เหนือ ต.วาลีเย่ อ.พบพระ ถึงบ้านหนองบัว ต.หนองบัว อ. อุ้มผาง ระยะทาง ๒๘ กม. งบประมาณ ๖๕๐ ล้านบาท เพื่อเพิ่มช่องทางการค้าชายแดนกับเมียนมาร์ และส่งเสริมการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เนื่องจากสามารถลดระยะเวลาในการเดินทางจากอำเภอแม่สอดถึงอำเภออุ้มผางให้เหลือเพียงครึ่งหนึ่งของการใช้เส้นทางปกติ

**๖) โครงการขุดเจาะอุโมงค์ถนนสายตาก – แม่สอด (ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๒)**

จังหวัดตากได้จัดประชุมคณะทำงานขับเคลื่อนนโยบายการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนจังหวัดตาก ด้านโครงสร้างพื้นฐานและด้านศุลกากร (กลุ่มย่อย) เพื่อหารือแนวทางการขุดเจาะอุโมงค์ถนนสายตาก – แม่สอด โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดตากเป็นประธาน ร่วมกับรองผู้ว่าราชการจังหวัดตาก หัวหน้าส่วนราชการ ผู้แทนฝ่ายทหาร และหน่วยงานภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องในจังหวัด เพื่อร่วมหารือถึงแนวทางการขุดเจาะอุโมงค์ถนนสายตาก – แม่สอด รวมถึงการสร้างสะพานเชื่อมในบางจุดเพื่อลดความคดเคี้ยวและลาดชันของเส้นทาง และออกแบบเส้นทางดังกล่าวให้สามารถใช้แนวเส้นทางและอุโมงค์ร่วมกับเส้นทางรถไฟได้ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในการใช้เส้นทาง เพิ่มความสะดวกสบายและลดเวลาในการเดินทางจากเดิมที่ต้องใช้เวลา ๖๐ – ๙๐ นาที ให้เหลือเพียง ๓๐ – ๔๐ นาที และส่งเสริมให้เกิดการค้าการลงทุนตามแนวเส้นทางระเบียงเศรษฐกิจ East – West Economic Corridor (EWEC) รองรับการค้าเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และการเป็นเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนซึ่งจะเกิดขึ้นในอนาคตอันใกล้ โดยจังหวัดจะได้มีหนังสือถึงกระทรวงคมนาคมเพื่อขอรับการสนับสนุนแนวคิดและจัดสรรงบประมาณการขุดเจาะอุโมงค์ถนนและเส้นทางรถไฟสายตาก – แม่สอด ต่อไป

## การเตรียมความพร้อมด้านความมั่นคง

๑) มีการขอขยายเวลา เปิด - ปิดด่านพรมแดนบริเวณจุดผ่านแดนถาวร (สะพานมิตรภาพไทย - พม่า) เพื่ออำนวยความสะดวกแก่แรงงานชาวเมียนมาร์ที่เข้ามาทำงานแบบเข้าไป เย็นกลับ ซึ่งฝ่ายเมียนมาร์เห็นชอบในการขยายเวลาเปิดปิดจุดผ่านแดนถาวรสะพานมิตรภาพไทย-พม่า เป็นเวลา ๐๕.๐๐ - ๒๐.๐๐ ตามเวลาท้องถิ่นเมียนมาร์ (๐๕.๓๐ - ๒๐.๓๐ น. ตามเวลาไทย) โดยข้อเสนอดังกล่าวได้ผ่านความเห็นชอบจากสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติแล้ว และกระทรวงมหาดไทยได้ออกประกาศกระทรวงมหาดไทย โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๘

๒) มีการขยายพื้นที่การเดินทางสำหรับผู้ถือบัตรผ่านแดน (Border Pass) ชาวเมียนมาร์ให้เดินทางเข้าพื้นที่ชั้นในได้เพิ่มเติม โดยให้มีการขยายพื้นที่การเดินทางได้ถึงพื้นที่จังหวัดตาก ทั้งนี้ ให้จังหวัดประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเตรียมความพร้อมในการขยายพื้นที่การเดินทางและนำเสนอคณะอนุกรรมการพิจารณาการเปิดจุดผ่านแดนพิจารณาต่อไป

๓) การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดได้แต่งตั้งคณะทำงานกำหนดยุทธศาสตร์ความมั่นคงในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน จังหวัดตาก เพื่อร่วมกันกำหนดยุทธศาสตร์ความมั่นคงในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนจังหวัดตาก และประเมินสถานการณ์ด้านความมั่นคงในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน

## การจัดตั้งศูนย์บริการเบ็ดเสร็จด้านการลงทุน (One Stop Service: OSS) ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนจังหวัดตาก

มติที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษ (กนพ.) ครั้งที่ ๒/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ มอบหมายให้จังหวัด ใน ๕ พื้นที่ชายแดนเป้าหมายร่วมกับคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน

เพื่อเป็นการเตรียมการรองรับการดำเนินงานในเรื่องดังกล่าวข้างต้น จังหวัดตากจึงประกาศจัดตั้ง “สำนักงานเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตาก” ภายในอาคารเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตาก ชั้น ๔ ถนนสายเอเชีย (แม่สอด-ริมเมย) ตำบลแม่สอด อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก โดยทำพิธีเปิดสำนักงานฯ เมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๘

ภายในสำนักงานเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตาก ประกอบด้วย

๑) ศูนย์บริการเบ็ดเสร็จด้านการลงทุน (One Stop Service: OSS) เพื่อเป็นศูนย์ให้บริการด้านการค้า การลงทุน การให้ข้อมูลและประสานการดำเนินงานในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตาก

๒) ศูนย์บริการเบ็ดเสร็จด้านแรงงาน สาธารณสุขและความมั่นคง เพื่อให้บริการด้านต่างๆ เกี่ยวกับแรงงาน การจดทะเบียนแรงงานต่างด้าว การอบรมฝีมือแรงงานไทยและแรงงานต่างด้าวในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตาก

๓) ศูนย์สถาปนาความสัมพันธ์บ้านพี่เมืองน้อง (Sister City) ระหว่างแม่สอดและเมียวดี เพื่อใช้เป็นสำนักงานในการประสานความร่วมมือ และสร้างความสัมพันธ์บ้านพี่เมืองน้อง ระหว่างแม่สอดและเมียวดี



โดยมอบหมายเจ้าหน้าที่จากสำนักงานจังหวัดตาก เทศบาลนครแม่สอด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปปฏิบัติงานประจำ ณ สำนักงานฯ เพื่ออำนวยความสะดวกด้านพิธีการและข้อมูลข่าวสารต่างๆ แก่นักลงทุนและผู้สนใจ



รูปที่ ๓ อาคารสำนักงานเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตาก อ.แม่สอด จ.ตาก

#### การบริหารจัดการผลิตผลทางการเกษตรในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษโดยสหกรณ์

จากผลการประชุม กนพ. ครั้งที่ ๒/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ได้กำหนดพื้นที่นำร่องและพืชเกษตรเป้าหมาย ได้แก่ ๑) จ.ตาก สินค้าเกษตรเป้าหมายคือ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ๒) จ.สระแก้ว สินค้าเกษตรเป้าหมายคือ ข้าว มันสำปะหลัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และถั่วเหลือง

จังหวัดตาก โดยเสนอขอให้มีการขยายเวลาการนำเข้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์สำหรับชายแดนจังหวัดตาก ระหว่าง ๑ มกราคม – ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๘ โดยเปิดช่องทางการนำเข้าสินค้าเกษตรบริเวณชายแดน จ.ตาก เพิ่มเติมไม่เกิน ๒๒ จุด ปรับปรุงระเบียบขั้นตอนการปฏิบัติกรนำเข้าสินค้าเกษตรให้สะดวกรวดเร็ว และแต่งตั้งคณะกรรมการระดับจังหวัดให้มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดแนวทางการปฏิบัติ โดยมี ผู้ว่าราชการจังหวัดตากเป็นประธาน รวมถึงมีการขอขึ้นทะเบียนผู้นำเข้า-ส่งออกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์กับกรมการค้าระหว่างประเทศแล้ว จำนวน ๔ สหกรณ์ มีการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร โดยอบรมให้ความรู้กับสหกรณ์ในเรื่องการนำเข้า-ส่งออกสินค้าเกษตร และสหกรณ์ในพื้นที่ได้ทำเรื่องแจ้งความประสงค์ขอนำเข้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในช่วงเดือนมกราคม ๒๕๕๘ จำนวน ๕,๐๐๐ ตัน โดยนำเข้าผ่านองค์การคลังสินค้า

#### การวางผังเมืองรองรับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดตาก

รัฐบาลมีนโยบายเสริมสร้างศักยภาพและเพิ่มขีดความสามารถในการเข้าสู่ AEC โดยพัฒนาเมืองชายแดนเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ (SEZ : Special Economic Zones) ในการนำประเทศเข้าสู่ประชาคม

อาเซียน กระตุ้นเศรษฐกิจ กระจายความเจริญสู่ภูมิภาค ลดความเหลื่อมล้ำ ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน และเสริมความมั่นคงของประเทศ

สำหรับจังหวัดตาก กรมโยธาธิการและผังเมืองได้กำหนดแนวคิดการวางผังพัฒนาพื้นที่เฉพาะเพื่อรองรับเขตเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดตาก โดยวาง Positioning คือ “เมืองคู่แฝดเขตการค้าเมียวดี สหภาพเมียนมาร์ มีระยะทางไปยังท่าเรือมะละแหม่ง และเมืองย่างกุ้งที่ใกล้ที่สุด” โดยมีแนวทางการพัฒนาเป็นเขตอุตสาหกรรมสิ่งทอ เฟอร์นิเจอร์ ศูนย์ขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ คลังสินค้า ที่อยู่อาศัยสำหรับแรงงานและประกอบการ ศูนย์ฝึกอบรมและพัฒนาฝีมือแรงงาน

โดยดำเนินการเร่งรัดวางและปรับปรุงผังเมืองรวมจังหวัด ผังพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ ผังเมืองรวมเมือง และผังเมืองรวมชุมชนชายแดน เพื่อจัดระเบียบการใช้ประโยชน์ที่ดินและระบบคมนาคมขนส่งให้สอดคล้องกับการพัฒนาพื้นที่เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ ออกแบบวางผังพื้นที่เฉพาะชุมชนชายแดนวางผังโซนนิ่งการใช้ประโยชน์ที่ดิน วางระบบสาธารณูปโภค – สาธารณูปการ และออกแบบรายละเอียดโครงการพัฒนาต่างๆ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ ให้เป็นระเบียบ สวยงาม และปลอดภัย

### สิทธิประโยชน์และการส่งเสริมการค้า การลงทุนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดตาก

มติที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๗ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนได้ออกประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนที่ ๔/๒๕๕๗ เรื่องนโยบายส่งเสริมการลงทุนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ลงวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๗ โดยมีสาระสำคัญของการใช้สิทธิประโยชน์ จำแนกเป็น ๒ กรณี ดังนี้

- ๑) กรณีเป็นกิจการทั่วไปในประเภทกิจการที่อยู่ในข่ายให้การส่งเสริมและตั้งในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ
- ๒) กรณีเป็นกิจกรรมเป้าหมายสำหรับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตามที่คณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษกำหนด ให้ได้รับสิทธิประโยชน์ อาทิ ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล ๘ ปี โดยจำกัดเวลาไม่เกิน ๑๐๐ ละ ๑๐๐ ของเงินลงทุน ไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน ลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลฯ ร้อยละ ๕๐ ของอัตราปกติ เป็นระยะเวลา ๕ ปี หักค่าขนส่ง ค่าไฟฟ้า และค่าประปา ๒ เท่า เป็นเวลา ๑๐ ปี

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ในฐานะฝ่ายเลขานุการ กนพ. ได้กำหนดบทบาท ของเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดตาก เป็น “ศูนย์เปลี่ยนถ่ายสินค้าระหว่างประเทศ/เครือข่ายอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานเข้มข้น” โดยกำหนดโครงสร้างเศรษฐกิจ บริการ ๕๑.๔๗ % เกษตร ๒๔.๙๔ % อุตสาหกรรม ๑๖.๙๓ % มีผลผลิตในพื้นที่ ได้แก่ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ข้าว ถั่วเขียวถั่วดำ ถั่วเหลือง พืชผัก ประมงน้ำจืด อุตสาหกรรมส่วนใหญ่เกี่ยวกับเครื่องแต่งกาย เกษตร และสิ่งทอ ในขณะที่ภาคบริการเป็นขายส่ง/ขายปลีก โดยมีอุตสาหกรรมและบริการเป้าหมาย ได้แก่

- อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม
- อุตสาหกรรมแปรรูปสินค้าเกษตรและประมง เช่น อุตสาหกรรมแปรรูปข้าวโพด น้ำมันข้าวโพด

- การผลิตอาหารสัตว์
- การผลิตผลิตภัณฑ์เซรามิกส์
- อุตสาหกรรมผลิตเครื่องเรือนจากไม้
- อุตสาหกรรมเครื่องหนัง
- อุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ
- อุตสาหกรรมชิ้นส่วนประกอบยานยนต์
- นิคมหรือเขตอุตสาหกรรม และนิคมอุตสาหกรรมบริการ
- กิจกรรมด้านโลจิสติกส์ อาทิ คลังสินค้า ศูนย์เปลี่ยนถ่ายสินค้า

การเชื่อมโยงภูมิภาค มูลค่าการค้าชายแดนเพิ่มสูงขึ้น ส่วนใหญ่มาจากการที่เมียนมาร์นำเข้าสินค้าอุปโภคบริโภคจากฐานการผลิตส่วนกลางของประเทศไทย เศรษฐกิจระดับท้องถิ่นยังไม่มีรูปแบบเครือข่ายการผลิตระหว่างประเทศ แต่มีโอกาสเชื่อมโยงกับเขตเศรษฐกิจพิเศษในเมืองเมียวดี วัฒน ย่างกุ้งได้

### ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

๑) ปัญหาการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวที่มีผู้มาขึ้นทะเบียนน้อย โดยมีสาเหตุดังนี้

(๑) นายจ้างไม่ให้ความร่วมมือ ด้วยเกรงว่าเมื่อแรงงานต่างด้าวได้รับหนังสือเดินทางและใบอนุญาตทำงาน แล้วจะหลบหนีนายจ้างเข้าสู่พื้นที่ชั้นใน

(๒) ค่าใช้จ่ายในการจดทะเบียนค่อนข้างสูง โดยเฉพาะภาคเกษตรกรรมไม่มีเงินเพียงพอ และเพิ่มภาระให้นายจ้าง

(๓) สภาพการจ้างงานในภาคเกษตรกรรมแรงงานต่างด้าวทำงานกับนายจ้างช่วงสั้นๆ และมีการเคลื่อนย้ายสถานที่ทำงาน เปลี่ยนนายจ้างบ่อย ทำให้นายจ้างไม่นำมาจดทะเบียน

### ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาลูกจ้างต่างด้าว

(๑) บูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขหรือออกกฎระเบียบเพื่อให้แรงงานต่างด้าวเข้ามาทำงานได้สะดวก เช่น แก้ไข MOU ระหว่างประเทศ ตามมาตรา ๑๓ (๒) แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง ๒๕๒๒ โดยเพิ่มข้อความที่อื่นๆ จากที่เคยตกลงกันว่าเป็นหนังสือราชการที่ประเทศต้นทางออกให้สามารถเข้ามาทำงานได้ ซึ่งกระทรวงการต่างประเทศก็รับไปพิจารณา และแก้ไขมาตรา ๑๔ โดยให้ครอบคลุมถึงประเทศต้นทางและปลายทาง โดยเอกสารเข้าออกรวมถึงทางตำรวจตรวจคนเข้าเมืองจะมีการเพิ่มจุดผ่อนปรนและวิธีการอื่นที่ง่ายต่อการบริหารจัดการ

(๒) จะมีการจัดตั้งศูนย์ OSS ที่แนวชายแดน ทั้ง ตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดตาก สำนักงานจัดหางานจังหวัดตาก และหน่วยงานอื่นๆ ไปอยู่ที่แห่งเดียวกัน โดยให้บริการแบบเบ็ดเสร็จเพื่อให้สะดวกแก่แรงงาน ตามมาตรา ๑๓ (๒)

(๓) กำหนดรายละเอียดวิธีการและขั้นตอนในการยื่นขออนุญาตทำงาน การชำระค่าธรรมเนียมต่างๆ รวมถึงการจัดหาบุคลากรที่มาอยู่ประจำศูนย์ OSS โดยแต่ละหน่วยงานต้องไปรับใบเขียนคำขอจากเจ้าหน้าที่ ในศูนย์ OSS

(๔) สร้างความเข้าใจกับนายจ้าง สถานประกอบการและแจ้งกับส่วนราชการในจังหวัดว่ามีแนวทางและนโยบายการปฏิบัติตั้งนี้ว่าการจัดระเบียบแรงงานต่างด้าวตามแนวชายแดน การตรวจสอบต่างๆ

(๕) การเคลื่อนย้ายแรงงานต่างด้าวในพื้นที่อำเภอแม่สอดขอให้ไม่มีการเคลื่อนย้ายเมื่อจดทะเบียนแล้ว

(๖) จัดทำทะเบียนประวัติแรงงานต่างด้าวกับฝ่ายปกครองและตรวจโรค ประกันสุขภาพเพื่อรอ การใช้ พรบ. การทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๔ นี้ แก่ไขโดยฝ่ายปกครองและฝ่ายความมั่นคงควบคุมไว้

(๗) เสนอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งรัดการนำ พรบ. การทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๔ ออกมาบังคับใช้โดยเร็ว

(๘) แรงงานต่างด้าวที่จดทะเบียนแล้ว ไม่ให้มีการออกหนังสือเดินทาง เพื่อป้องกันการหนี นายจ้างและเคลื่อนย้ายเข้าสู่พื้นที่ชั้นใน

๒) พื้นที่ส่วนใหญ่ของเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดตาก เป็นพื้นที่ป่าสงวน เขตอุทยานแห่งชาติ จึงเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาพื้นที่โดยเฉพาะการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำ การปรับปรุงถนน ไฟฟ้า แนวทางแก้ไขคือ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมป่าไม้ กรมอุทยานสัตว์ป่าและพันธุ์พืช พิจารณาอนุญาตเข้าใช้พื้นที่เป็นกรณีพิเศษ รวมถึงพิจารณามอบอำนาจที่เกี่ยวข้องกับการใช้พื้นที่ที่เป็นของอริบติ หรือปลัดกระทรวง ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดในฐานะผู้บริหารเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ

๓) ระบบการคมนาคม โดยเฉพาะเส้นทางทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๒ ระยะทางประมาณ ๘๖ กิโลเมตร เป็นถนนสายหลักที่ใช้ในการสัญจรระหว่างอำเภอเมืองตากกับอำเภอแม่สอด และเชื่อมโยงต่อไปยัง ๔ อำเภอชายแดนของจังหวัดตาก มีความสำคัญโดยเป็นเส้นทางเชื่อมโยงตามแนวเส้นทางระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก - ตะวันตก ( East - West Economic Corridor: EWEC) จึงทำให้มีจำนวนยานพาหนะที่ใช้เส้นทางดังกล่าวเฉลี่ยสูงถึงวันละ ๗,๐๐๐ - ๑๐,๐๐๐ คันต่อวัน ประกอบกับพื้นที่ ๓ อำเภอชายแดนของจังหวัดตาก ได้แก่ อำเภอแม่สอด อำเภอแม่ระมาด และอำเภอพบพระ เป็นพื้นที่เป้าหมายที่รัฐบาลกำหนดให้เป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพในการส่งเสริมเป็นเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษนำร่องของประเทศและการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ.๒๕๕๘ ซึ่งจะส่งผลให้มีปริมาณรถที่ต้องสัญจรผ่านเส้นทางนี้มีปริมาณเพิ่มมากขึ้นเฉลี่ย ๙,๐๐๐ - ๑๒,๐๐๐ คันต่อวัน แต่เนื่องจากลักษณะเส้นทางดังกล่าวมีความคดเคี้ยวและลาดชันตามแนวภูเขาตลอดเส้นทาง จึงส่งผลให้เกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้ง สร้างความเสียหายแก่ชีวิตและทรัพย์สินเป็นจำนวนมากหน่วยงานของรัฐโดยกรมทางหลวงต้องสูญเสียงบประมาณจำนวนมากในการซ่อมแซมถนนที่เกิดความเสียหายจากอุบัติเหตุ

แนวทางแก้ไขจึงควรสนับสนุนให้มีการขุดเจาะอุโมงค์ถนนสายตาก - แม่สอด รวมถึงการสร้างสะพานเชื่อมในบางจุดเพื่อลดความคดเคี้ยวและลาดชันของเส้นทาง